

11^ο Γυμνάσιο Λάρισας

Σχολική χρονιά 2019-2020

Τεχνολογία Γ τάξης

Καθηγήτρια: Βλαχοδήμου Ευπραξία

ΕΡΕΥΝΑ

Έρευνα δημοσκόπησης – μελέτη περίπτωσης

**Απόψεις εφήβων μαθητών και μαθητριών για θέματα προστασίας
προσωπικών δεδομένων**



Λάρισα, Ιανουάριος 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ενότητες	Σελίδα
Εισαγωγικές πληροφορίες για την έρευνά μας	3
Μεταβλητές της έρευνας	5
Διαδικασία της έρευνας	6
Κατάλογος πόρων για τη διεξαγωγή της έρευνας	7
Ανάλυση αποτελεσμάτων	8
Συμπεράσματα	17
Κοινωνικές προεκτάσεις της έρευνας	18
Προτάσεις για συμπληρωματική έρευνα στο μέλλον από άλλους ερευνητές	19
Λεξικό όρων	20
Πηγές πληροφόρησης	21

Εισαγωγικές πληροφορίες για την έρευνά μας

Στο μάθημα της τεχνολογίας Γ τάξης Γυμνασίου με αφορμή την 28^η Ιανουαρίου 2020 – ημέρα προστασίας προσωπικών δεδομένων αποφασίσαμε να πραγματοποιήσουμε μια διαθεματική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, να αξιοποιήσουμε το εγκεκριμένο από το ΥΠΑΙΘ υλικό του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου και παράλληλα να πραγματοποιήσουμε μια έρευνα δημοσκόπησης.

Ερευνητικές ομάδες και τρόπος εργασίας: Συμμετείχαν οι μαθητές και οι μαθήτριες των Γ1α και Γ2α ομάδων. Ο κάθε ένας/μια απαντούσε ατομικά και ανώνυμα στις ερωτήσεις των 2 κουίζ του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Δόθηκαν οι σωστές απαντήσεις και ακολούθησε συζήτηση στην ομάδα. Στη συνέχεια χρησιμοποιήσαμε τις απαντήσεις, συλλέξαμε τα δεδομένα και παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα.

Λόγω του μικρού πλήθους των μαθητών και μαθητριών γνωρίζουμε ότι δεν μπορούν τα αποτελέσματα να γενικευθούν στον ευρύτερο μαθητικό πληθυσμό. Για το λόγο αυτό και ονομάσαμε εξ αρχής την δραστηριότητά μας ως μελέτη περίπτωσης και θεωρούμε ότι περισσότερο μας δίνει την ευκαιρία να ασχοληθούμε με τα στάδια της έρευνας, της γραπτής εργασίας και του θέματος που μας απασχόλησε παρά για τα αποτελέσματα αυτά καθαυτά.

Η τελική γραπτή εργασία και η παρουσίασή της προέκυψε με τη συμβολή όλων.

Λόγοι επιλογής αυτής της έρευνας:

1. Οι μαθητές και οι μαθήτριες της Γ τάξης βρίσκονται στην οριακή ηλικία των 15 ετών που είναι ηλικία ψηφιακής συναίνεσης για τη χώρα μας, δηλαδή από αυτή την ηλικία για τη χρήση των κοινωνικών δικτύων δεν απαιτείται η συγκατάθεση των γονέων.
2. Είναι όλοι/ες χρήστες των νέων τεχνολογιών και δαπανούν χρόνο σε αυτές.

3. Διαβάζουμε στον τύπο για περιστατικά στα οποία εμπλέκονται έφηβοι που δεν είχαν την παιδεία να διαχειρισθούν τις νέες τεχνολογίες και να προστατέψουν τα προσωπικά τους δεδομένα.
4. Θεωρούμε ότι το Σχολείο πρέπει να υπενθυμίζει τους κανόνες και να ενδυναμώνει τους μαθητές και τις μαθήτριες με καλές συμπεριφορές στη διαχείριση των νέων τεχνολογιών και φυσικά σε θέματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Σκοπός της έρευνας

Να καταγράψει τις γνώσεις και τις πρακτικές των εφήβων σε θέματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, να εμβαθύνει τις γνώσεις τους και να υπενθυμίσει τη σημαντικότητα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Τίτλος της έρευνας

Απόψεις εφήβων μαθητών και μαθητριών για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Υπόθεση της έρευνας

Έχουν οι έφηβοι μαθητές και μαθήτριες τις γνώσεις για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων ώστε να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες παραμένοντας όμως ασφαλείς;

Μεταβλητές της έρευνας

Ανεξάρτητη μεταβλητή: Μαθητές και μαθήτριες Γ τάξης Γυμνασίου, ηλικίας 15 ετών.

Εξαρτημένη μεταβλητή : Οι απόψεις των ερωτηθέντων στα θέματα που έθεταν τα 2 κουίζ.

Σταθερές μεταβλητές:

- Ίδια κουίζ σε όλους/ες.
- Ίδιος χρόνος μέχρι να απαντηθεί η κάθε ερώτηση.
- Ίδιες εισαγωγικές πληροφορίες.
- Ίδια ημέρα πραγματοποίησης της έρευνας - μελέτης περίπτωσης

Διαδικασία της έρευνας και της δραστηριότητάς μας

Σύντομη αναφορά στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Προβολή πρώτου κουίζ – ατομική απάντηση κάθε ερώτησης στο φύλλο απάντησης – συζήτηση στην ομάδα για τη σωστή απάντηση.

Προβολή δεύτερου κουίζ – ατομική απάντηση κάθε ερώτησης στο φύλλο απάντησης – συζήτηση στην ομάδα για τη σωστή απάντηση.

Συγκέντρωση – επεξεργασία των απαντήσεων.

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Περιήγηση στο υλικό του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου για γνωριμία και μελλοντική χρήση.

Επίδοση φυλλαδίων για τους γονείς.

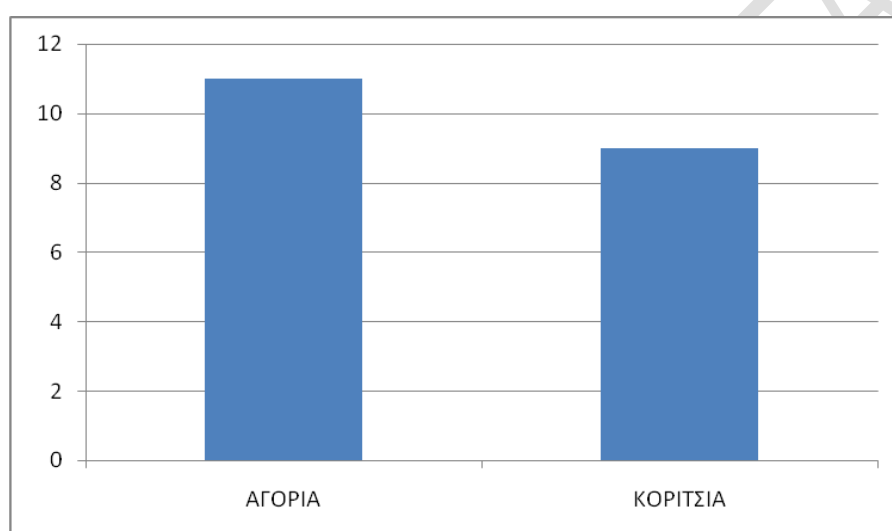
Κατάλογος πόρων που απαιτήθηκαν για τη διεξαγωγή της έρευνας και της δραστηριότητας	
Ηλεκτρονικός υπολογιστής – προβολέας – πρόσβαση στο διαδίκτυο στη σελίδα του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου	Υπάρχουν στο εργαστήριο τεχνολογίας
Φωτοτυπίες – φύλλα απαντήσεων	Τυπώθηκαν σε φωτοτυπικό μηχάνημα του σχολείου.
Έντυπο ενημερωτικό υλικό	Στάλθηκε μετά από αίτημά μας από το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου.

Ανάλυση αποτελεσμάτων

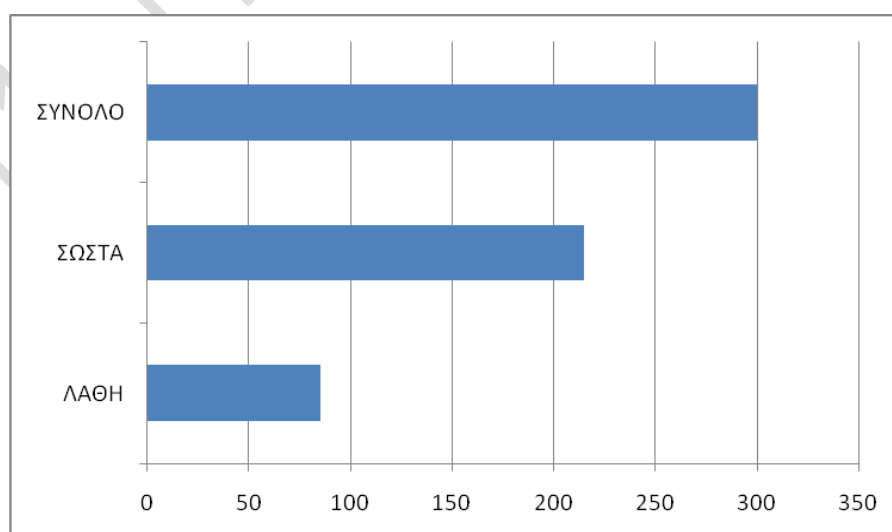
Για να παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα της έρευνας μας, επιλέγουμε ως απλούστερο τρόπο παρουσίασης να αναφέρουμε την αναλογία των σωστών ή λανθασμένων απαντήσεων στο σύνολο των απαντήσεων που δόθηκαν.

Συμμετείχαν συνολικά 20 μαθητές/μαθήτριες που έχουν γεννηθεί το 2005

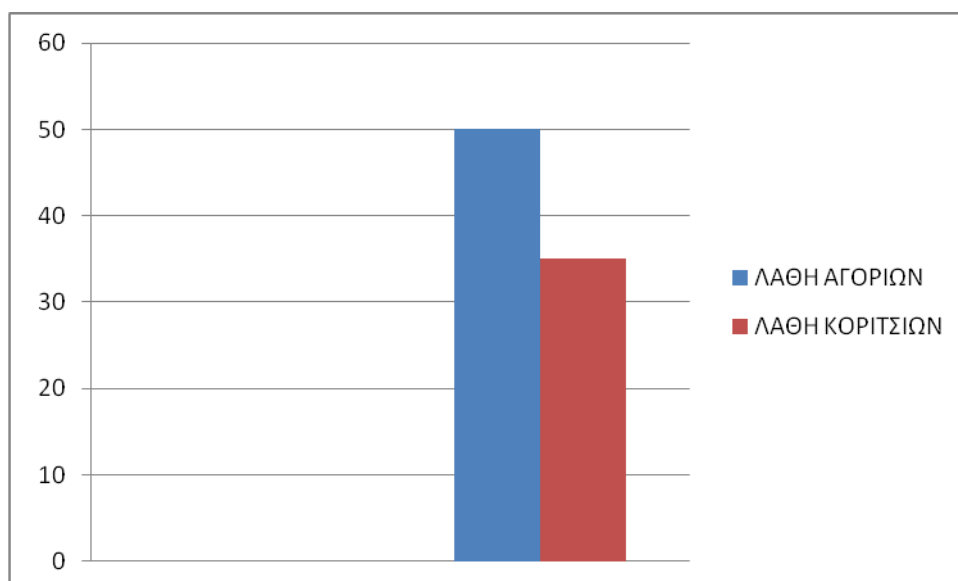
11 αγόρια / 9 κορίτσια



Στο σύνολο των απαντήσεων που δόθηκαν βρέθηκαν 215 σωστές απαντήσεις.

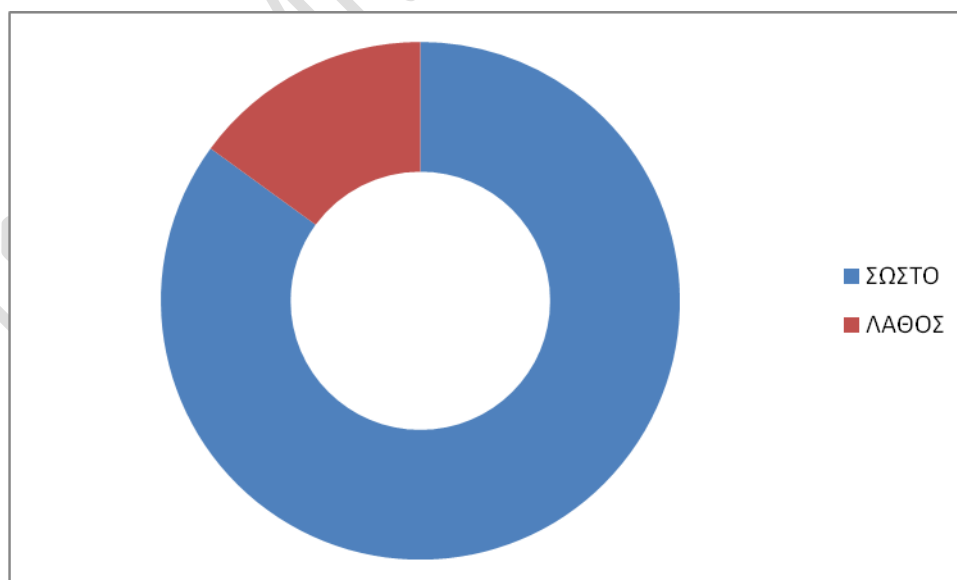


Οι 50 λανθασμένες ερωτήσεις δόθηκαν από τα αγόρια και οι 35 από τα κορίτσια.

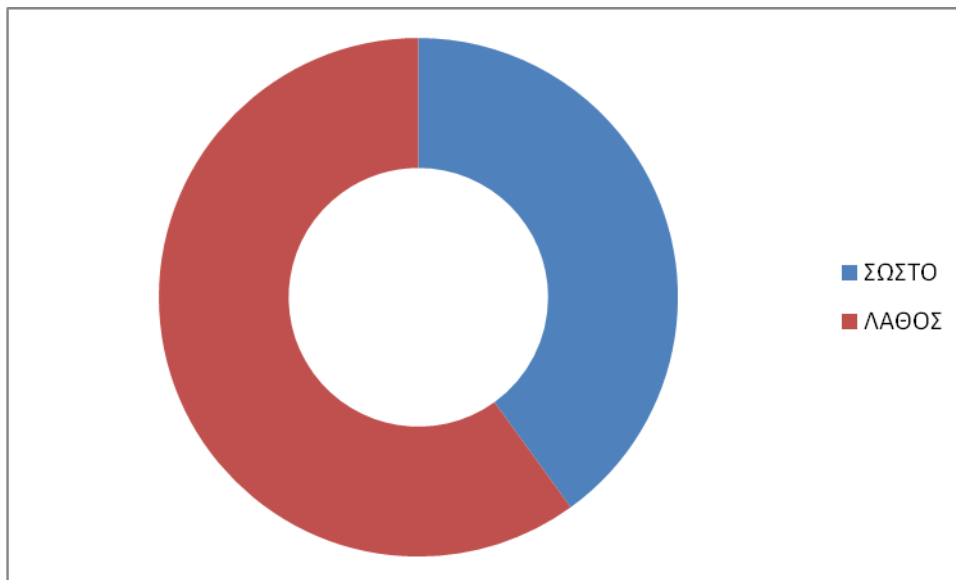


Ακολουθούν τα αποτελέσματα – σωστές/λανθασμένες απαντήσεις – για κάθε ερώτηση.

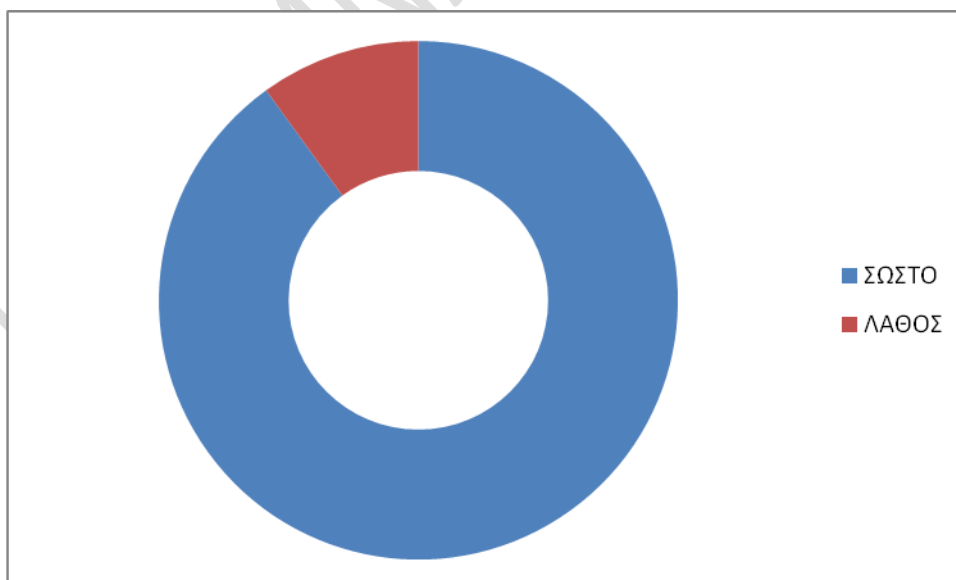
1. Στην ερώτηση «Γιατί είναι σημαντική η προστασία των προσωπικών δεδομένων;» 3 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



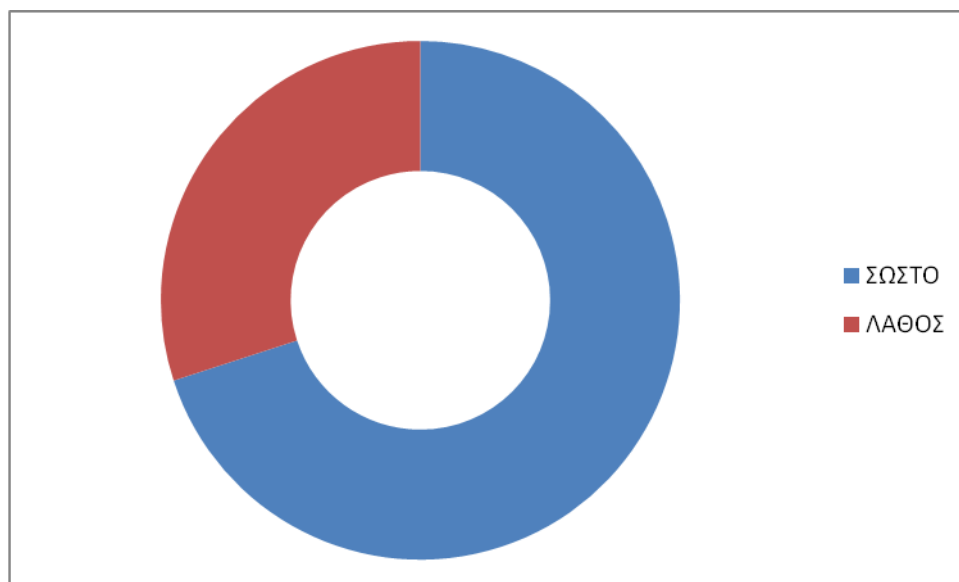
2. Στην ερώτηση «Τι από τα παρακάτω είναι προσωπικό δεδομένο;»
12 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



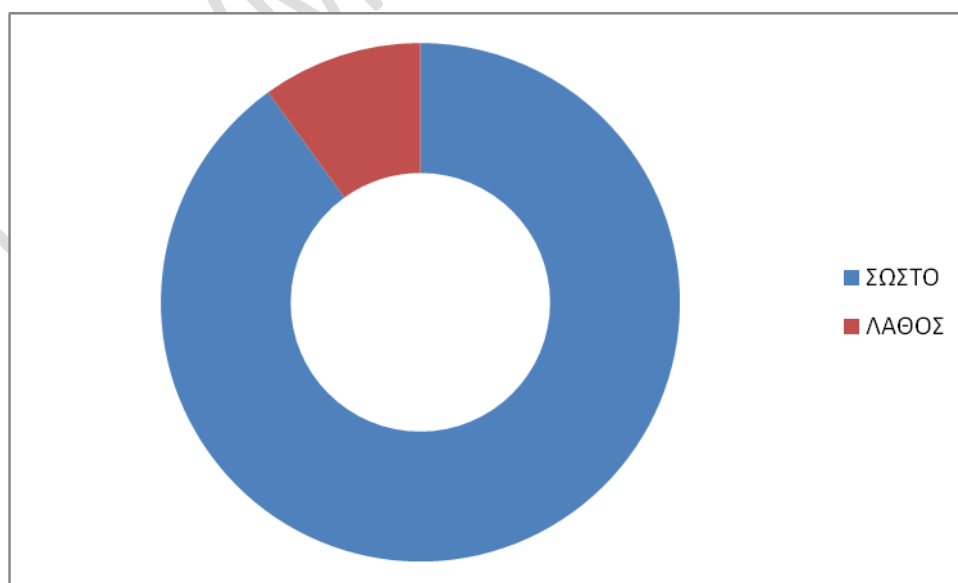
3. Στην ερώτηση «Τι είναι το phishing;» 2 μαθητές/τριες έδωσαν
λανθασμένη απάντηση.



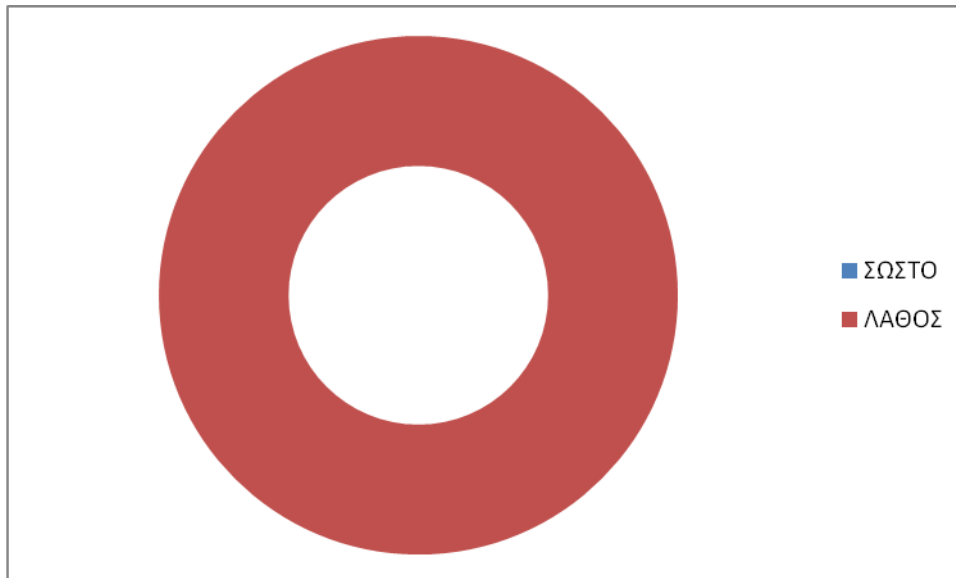
4. Στην ερώτηση «Τι είναι το δικαίωμα στη λήθη;» 6 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



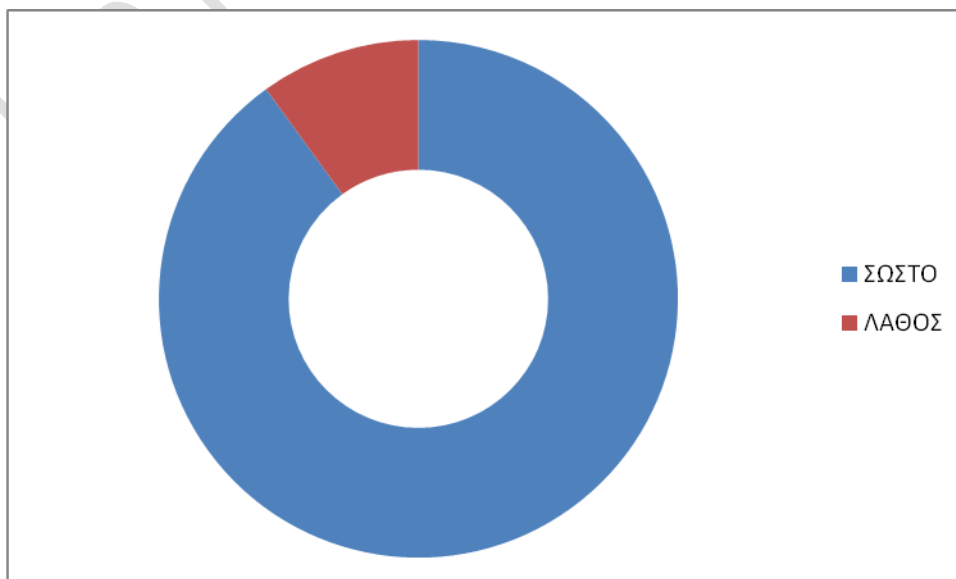
5. Στην ερώτηση «Τι από τα παρακάτω δεν είναι προσωπικά δεδομένα;» 2 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



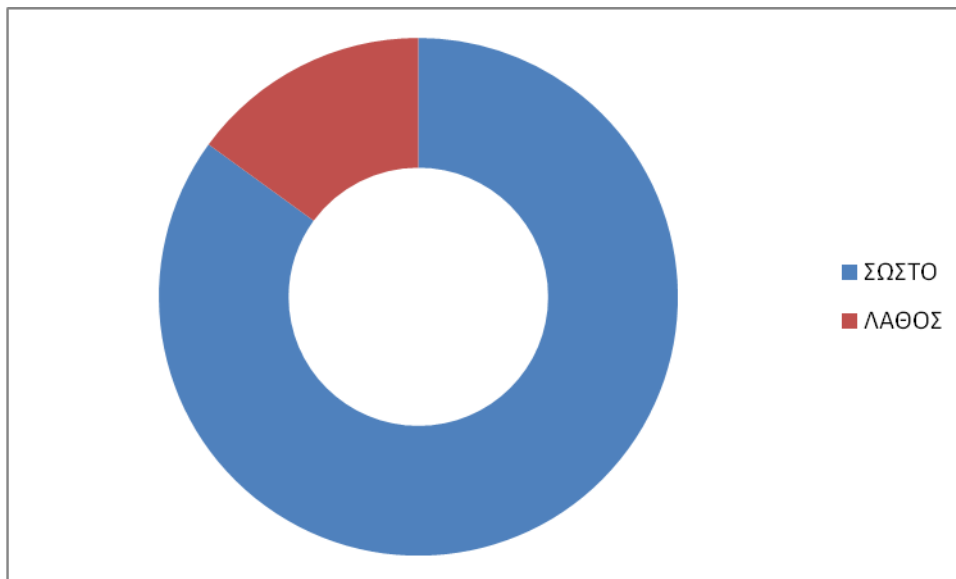
6. Στην ερώτηση «Σου έρχεται ένα email από έναν δάσκαλο σε άλλο σχολείο για τον οποίο ακούς πρώτη φορά, μέσω του οποίου σου ζητάει τα στοιχεία σου. Τι κάνεις;» 20 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



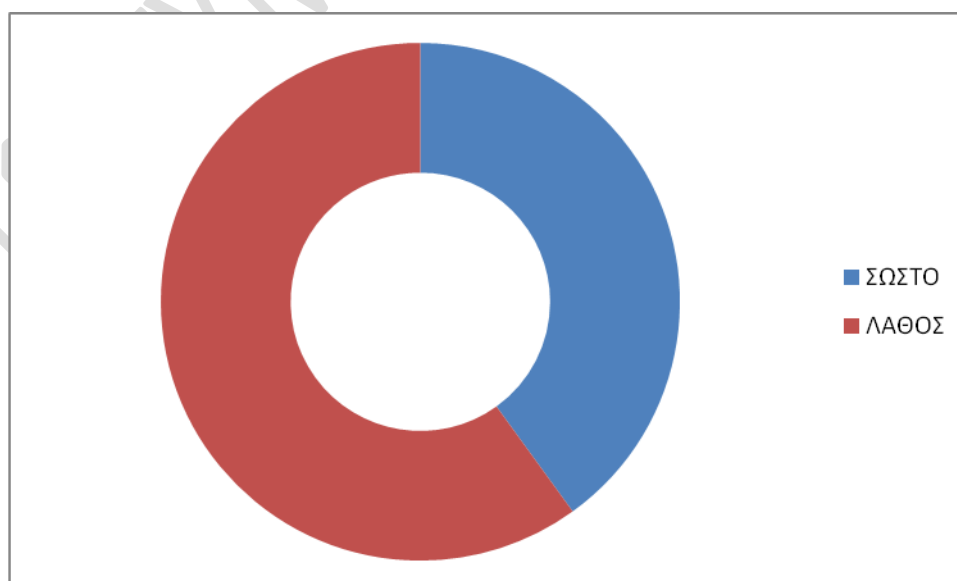
7. Στην ερώτηση «Θέλεις να κατεβάσεις μια εφαρμογή φακού στο κινητό και σου ζητάει άδεια για να έχει πρόσβαση στις φωτογραφίες σου. Τι κάνεις;» 2 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



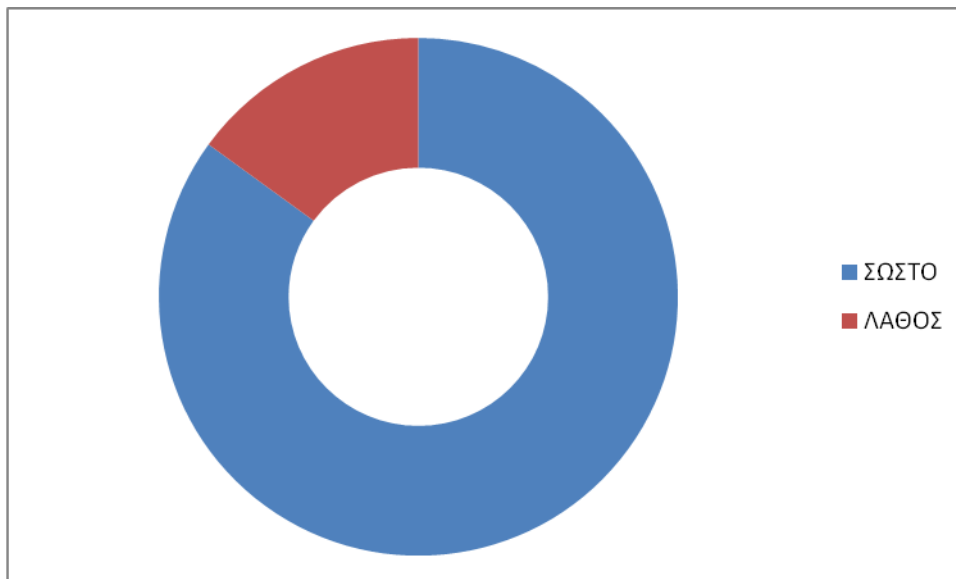
8. Στην ερώτηση «Τι πρέπει να κάνεις πριν κοινοποιήσεις μια φωτογραφία από το πάρτυ σου στο διαδίκτυο;» 3 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



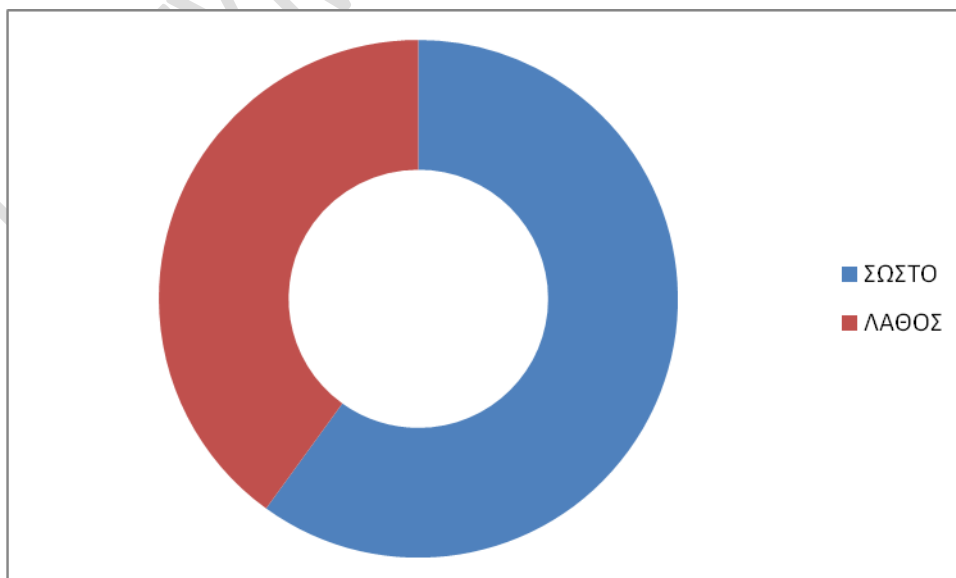
9. Στην ερώτηση «Αν κοινοποιήσω μια φωτογραφία στο δημόσιο προφίλ μου ποιος θα τη δει;» 12 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



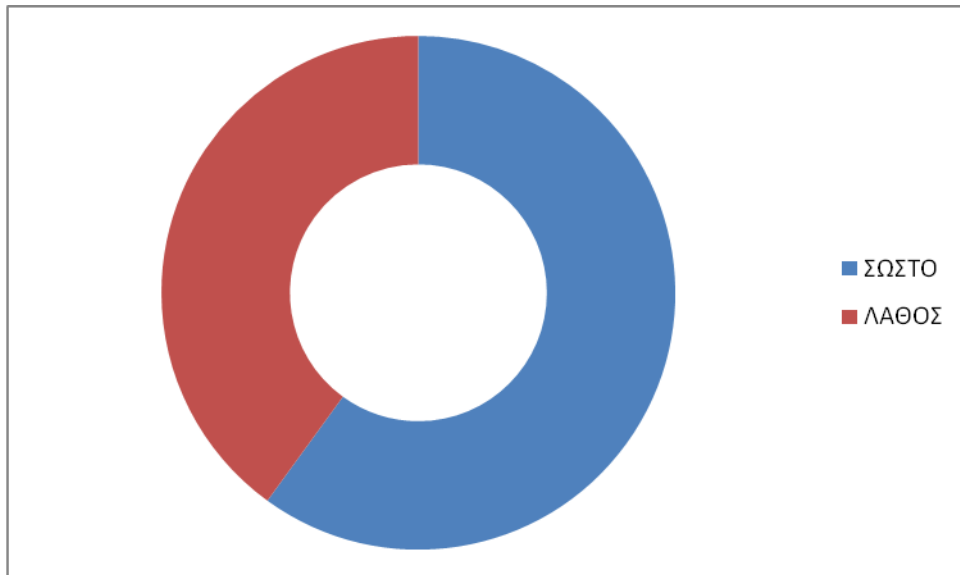
10. Στην ερώτηση «Πώς μπορώ να αποκαλύψω προσωπικά μου δεδομένα χωρίς να το συνειδητοποιήσω;» 3 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



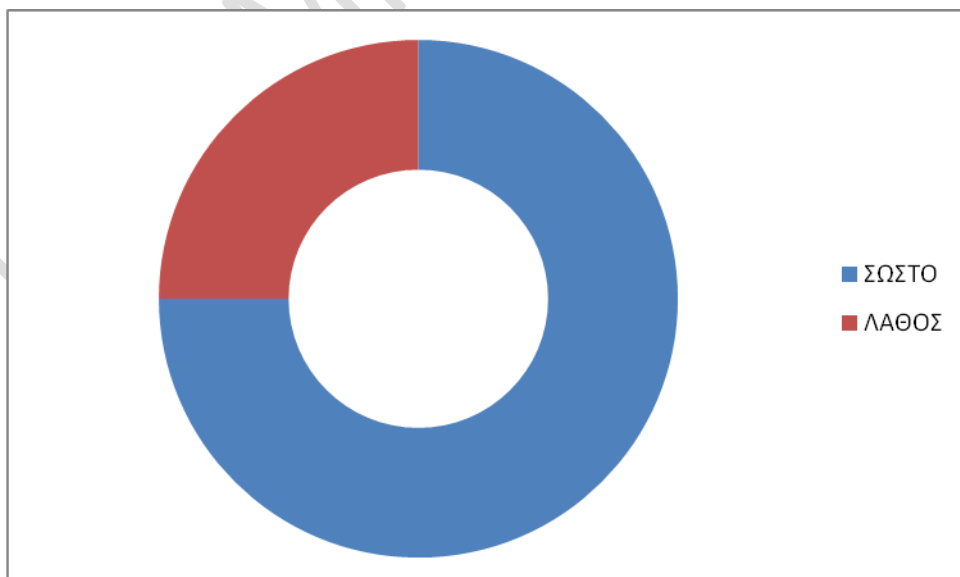
11. Στην ερώτηση «Όταν κοινοποιείς κάτι στο διαδίκτυο...» η οποία περιλαμβάνονταν στο 1^ο κουίζ 8 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



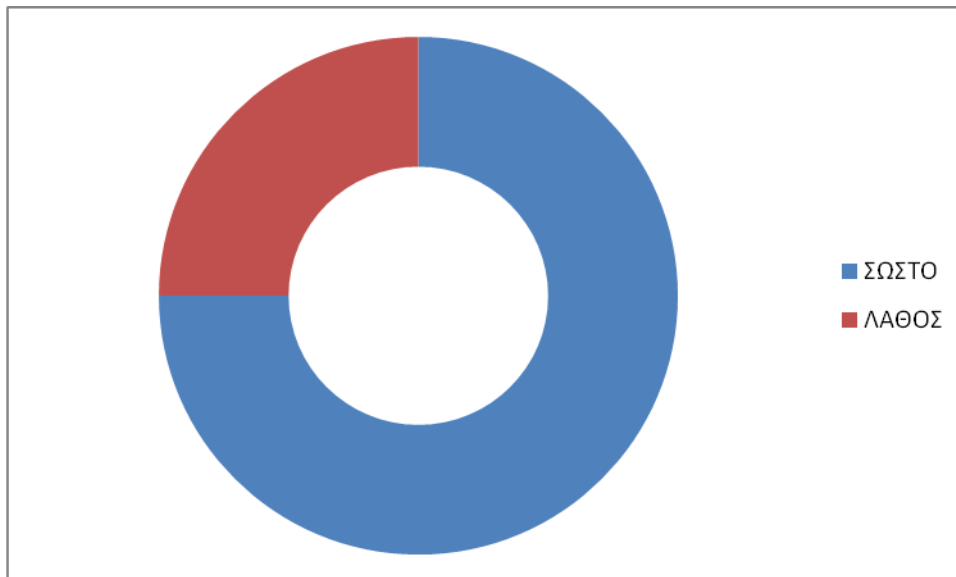
12. Στην ερώτηση «Όταν κοινοποιείς κάτι στο διαδίκτυο...» η οποία περιλαμβάνονταν στο 2^ο κουίζ δόθηκαν συνολικά 8 λανθασμένες απαντήσεις.



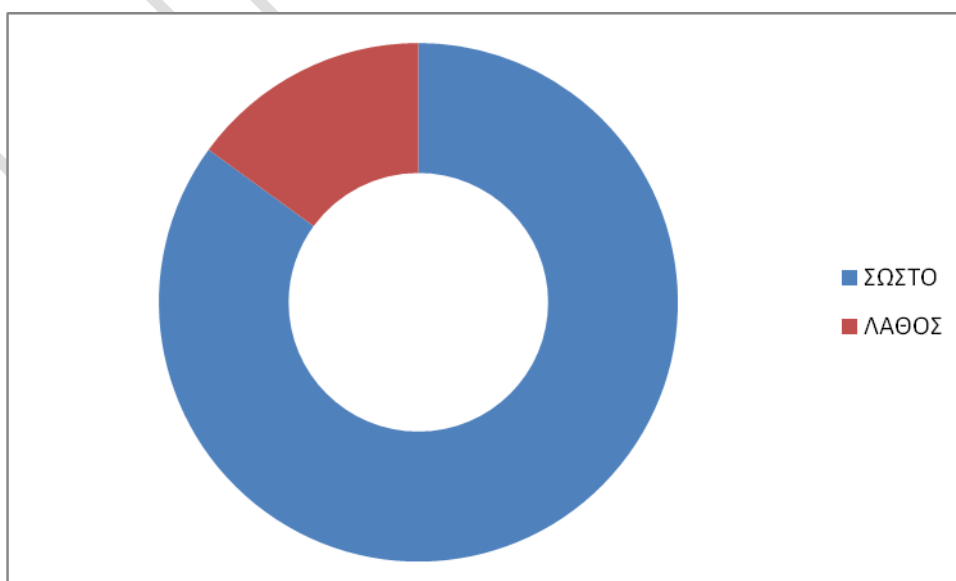
13. Στην ερώτηση «Ποιες φωτογραφίες είναι σωστό να αναρτάς στο διαδίκτυο;» 5 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



14. Στην ερώτηση «Τι πρέπει να κάνεις αν κάποιος άγνωστος σου ζητήσει να του στείλεις τα προσωπικά σου στοιχεία (όνομα, ηλικία, ύψος, κλπ) 5 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



15. Στην ερώτηση «Τράβηξες μια φωτογραφία της τάξης σου στη σχολική εκδρομή. Είναι σωστό να την ανεβάσεις στο διαδίκτυο;» 3 μαθητές/τριες έδωσαν λανθασμένη απάντηση.



Συμπεράσματα

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων φαίνεται ότι στο σύνολο τους οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν γνώση των παραμέτρων που συνιστούν προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Θεωρούμε ότι οι πρώτες 5 ερωτήσεις αναφέρονται σε θέματα κατανόησης των εννοιών και γνώσης της ορολογίας που χρησιμοποιείται.

Συνολικά καταγράφηκαν εδώ 25 λανθασμένες απαντήσεις στο σύνολο των 300 που πήραμε από τη συνολική συμμετοχή στα 2 κουίζ.

Θεωρούμε ότι οι υπόλοιπες 10 ερωτήσεις αναφέρονται σε θέματα αντιμετώπισης τέτοιων θεμάτων στην καθημερινότητα των μαθητών και μαθητριών που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο.

Συνολικά καταγράφηκαν εδώ 60 λανθασμένες απαντήσεις στο σύνολο των 300 που πήραμε από τη συνολική συμμετοχή στα 2 κουίζ.

Από τη συζήτηση που ακολουθούσε μετά από κάθε ερώτηση οι μαθητές και οι μαθήτριες έδειξαν ότι γνωρίζουν μεν τους κανόνες και τα όρια σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων στα οποία πρέπει να κινούνται όταν χρησιμοποιούν το διαδίκτυο αλλά πολλές φορές τα θεωρούν υπερβολικά και περιττά για να τα εφαρμόζουν.

Αξίζει να τονίσουμε ότι η συζήτηση μετά από κάθε ερώτηση βοήθησε τους μαθητές και τις μαθήτριες να αντιληφθούν καλύτερα την προστασία των προσωπικών δεδομένων και να αναθεωρήσουν τη στάση τους σε κάποιες περιπτώσεις.

Η ερώτηση «Σου έρχεται ένα email από έναν δάσκαλο σε άλλο σχολείο για τον οποίο ακούς πρώτη φορά, μέσω του οποίου σου ζητάει τα στοιχεία σου. Τι κάνεις;» ήταν η πρώτη του τέθηκε κι έτσι ίσως εξηγείται η καθολική λανθασμένη απάντηση που δόθηκε κάτι που δεν υπήρξε στη συνέχεια.

Κοινωνικές προεκτάσεις της έρευνας

Η μικρή έρευνα που πραγματοποιήσαμε δίνει την ευκαιρία στους μαθητές και τις μαθήτριες να επικαιροποιήσουν τις γνώσεις που έχουν και περαιτέρω να τις εμβαθύνουν. Επίσης να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και στη συνέχεια να πολλαπλασιάσουν αυτές τις γνώσεις στο οικογενειακό τους περιβάλλον.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες μέσα από την ιστοσελίδα του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου και με τη χρήση του έντυπου υλικού που έχει διανεμηθεί θα ενημερωθούν και για άλλα θέματα που άπτονται της χρήσης του διαδικτύου ώστε ασφαλείς να μπορούν να κάνουν χρήση της θετικής πλευράς του όπως για παράδειγμα στην αναζήτηση πληροφοριών, στη συγγραφή εργασιών, κ.α. αλλά και της κοινωνικής δικτύωσης και της αλληλεπίδρασης με συνομηλίκους.

Προτάσεις για συμπληρωματική έρευνα στο μέλλον από άλλους ερευνητές:

Απόψεις εφήβων μαθητών και μαθητριών για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Απόψεις εφήβων μαθητών και μαθητριών για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Απόψεις εφήβων μαθητών και μαθητριών για τη χρήση των κοινωνικών δικτύων.

Και πολλές προτάσεις ακόμη μπορούμε να καταθέσουμε τονίζοντας όμως την ανάγκη να είναι μεγάλο το πλήθος των μαθητών και μαθητριών που θα πάρουν μέρος ώστε να είναι το δυνατόν πιο αξιόπιστη η έρευνα.

Λεξικό όρων

Προσωπικά δεδομένα: Προσωπικά δεδομένα είναι κάθε πληροφορία που μας χαρακτηρίζει, όπως για παράδειγμα το όνομα, η διεύθυνση, το τηλέφωνο, τα ενδιαφέροντα, οι επιδόσεις στο σχολείο, οι φωτογραφίες, οι απόψεις, κ.α.

Μερικές φορές τα προσωπικά δεδομένα αφορούν ιδιαίτερα ευαίσθητα στοιχεία της ιδιωτικής ζωής, όπως στο θρήσκευμά, στις πολιτικές πεποιθήσεις, στην κατάσταση της υγείας ή στην ερωτική ζωή.

Ιδιωτικότητα: το δικαίωμα ενός ατόμου ή μιας ομάδας, να αποφασίζουν από μόνοι τους για το πότε, πως και μέχρι ποιο σημείο οι πληροφορίες που αφορούν αυτούς θα διαβιβάζονται σε άλλους. Είναι τα δικαιώματα της προστασίας της προσωπικότητας και του ιδιωτικού βίου, που ορίζεται ως το δικαίωμα του ατόμου «να μην ενοχλείται από άλλους και να αφήνεται μόνο στην ηρεμία του».

Η ιδιωτικότητα έχει αναγνωριστεί ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και σε μία δημοκρατική κοινωνία πρέπει να προστατεύεται.

Δικαίωμα στη λήθη: Το δικαίωμα διαγραφής - δικαίωμα στη λήθη είναι το δικαίωμα να ζητά το υποκείμενο των δεδομένων τη διαγραφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, εφόσον δεν επιθυμεί πια αυτά τα δεδομένα να αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, και εφόσον δεν υφίσταται νόμιμος λόγος να τα κατέχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας

Πηγές πληροφόρησης

Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου

<https://saferinternet4kids.gr/>

https://saferinternet4kids.gr/wp-content/uploads/2017/03/helpline-Brochure_%CE%93%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C.pdf

<https://saferinternet4kids.gr/quiz-saferinternet4kids/quiz2-back-to-school-2018/>

<https://saferinternet4kids.gr/quiz-saferinternet4kids/quiz-proswpika-dedomena/>

Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

<https://www.dpa.gr/>

Βικιπαίδεια

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CE%B4%CE%B9%CF%89%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1>